

DZIEN

20
GR.

BYDGOSKI

ILUSTROWANY

ORAZ WYDAWNICTWA: DZIEN POMORZA - DZIEN GRUDZIĄDZKI ILUSTROWANY - GAZETA GDAŃSKA - DZIEN KOCIEWSKI
GŁOS NIEŚZAWSKI (DZIEN CIECHOCIŃSKI) - GAZETA MORSKA ILUSTROWANA - DZIEN TCZEWSKI
ILUSTROWANY - DZIEN CHEŁMIŃSKI - GAZETA MOBILEŃSKA - - - - -

Redakcja i administracja, Bydgoszcz, ul. Dworcowa 25. Telefon, 22-15, Konto czekowe P. K. O. 200,869.

Musimy budować masowo i planowo przede wszystkim mieszkania małe

Pierwszy polski kongres mieszkaniowy rozpoczął obrady w Warszawie

W
REUMATYZMIE
artretyzmie
i nerwobólach
stosuje się 2-3 tabletek
Togal 3 lub 4 razy dzien-
nie. Togal jest dobrym
środkiem przeciwbólowym.

Warszawa. Dwudniowe obrady pierwsze go polskiego kongresu mieszkaniowego rozpoczęły się wczoraj rano w sali reprezentacyjnej zarządu m. st. Warszawy.

Na inauguracji kongresu obecni byli marszałek Senatu Al. Prystor, minister opieki społecznej Marian Kościakowski, wice marszałek Sejmu Podoski, prezes Związku Miast - prezydent m. st. Warszawy St. Starzyński, prezes B. G. K. dr. Roman Górecki, liczni przedstawiciele władz państwowych, samorządowych, organizacji społecznych, zawodowych i spółdzielni.

Na kongres przybyło około 350 delegatów z całej Polski.

Kongres otworzył dyr. Jan Strzelecki który po powitaniu obecnych nakreślił przesłanki kongresu, mówiąc:

„Musimy zacząć masowo i planowo budować.

Mam nadzieję - że obrady kongresu przyczynią się do wyjaśnienia sytuacji, potrzeb i możliwości mieszkaniowych w Polsce i będą bodźcem do wykrzesania z siebie tej energii, zapалу, jakie są potrzebne

do wykonania wielkiej pracy, która nas czeka”.

Następnie p. Jan Strzelecki wygłosił referat pt. „Sytuacja obecna i potrzeby mieszkaniowe w Polsce”.

Mówca stwierdził konieczność popierania przy pomocy środków publicznych przede wszystkim budownictwa mieszkań społecznie najpotrzebniejszych.

Za mieszkania społecznie najpotrzebniejsze należy uznać:

a) dla pracowników najemnych, zarabiających do 300 zł mies. 1-o i 2-izbowe o powierzchni użytkowej nieprzekraczającej 42 m. kw.,

b) dla pracowników najemnych, zarabia-

jących do 400 zł mies. 1-o, 2-u i 3-izbowe o powierzchni użytkowej nieprzekraczającej 56 m. kw.

Niektóre odcinki budownictwa mieszkaniowego zostały zaspokojone, a mianowicie mieszkania większe, od 4-ch pokoi wwyż tylko w słabym stopniu postąpiła naprzód budowa mieszkań 3 pokojowych, natomiast jeżeli chodzi o sprawę mieszkań mniejszych - to pogorszyła się ona znacznie. 65 procent ludności mieszka w mieszkaniach 1-o i 2-u pokojowych (w r. 1921 cyfra ta wynosiła 61 procent).

Należy budować mieszkania małe, przede wszystkim jednoc., a potem dwuizbowe, ale budowa musi być masowa i planowa.

Wysuszone mydło Tukan nie niszczy nawet najdelikatniejszych tkanek białej bielizny

Uroczystości polskie w Rzymie

Polska delegacja wojskowa będzie przyjęta przez króla Wiktora Emanuela i Mussoliniego

Rzym. Wczoraj wieczorem przybyła do Rzymu z Florencji polska delegacja wojskowa - legionowa z gen. Wieniawą-Długoszowskim na czele, witana owacyjnie na dworcu. Obecna była kompania honorowa pułku grenadierów sarylińskich w galowych mundurach oraz honorowe oddziały ochotników i kombatanów ze sztandarami. Liczne oddziały wojska, milicji i karabinierów zajęły

miejsce na placu przed dworcem. W chwili nadejścia pociągu orkiestra odegrała hymn „Jeszcze Polska nie zginęła” a następnie oba hymny włoskie.

Jutro uroczyste odsłonięcie popiersia Marsz. Piłsudskiego w Rzymie

Jutro delegacja polska przyjęta będzie przez króla Wiktora Emanuela oraz

Ze względu na spóźnienie pociągu, spowodowane ulewami i deszczami, program przewidziany na wczorajsze popołudnie został odłożony.

przez szefa rządu Mussoliniego. Tego dnia przed południem odbędzie się uroczystość odsłonięcia popiersia Marszałka Piłsudskiego przy alei Parioli, która otrzyma nazwę alei Marszałka Piłsudskiego.

Dzisiaj o godz. 16,30 ambasador R. P. przy Kwirynale Wysocki, wygłosi w radio rzymskim odczyt o Marszałku Piłsudskim.

Z opłatkiem na Zamku

Warszawa. Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął wczoraj ks. biskupa Antoniego Szlagowskiego i ks. prałata Kępińskiego, którzy doręczyli Panu Prezydentowi opiatek wigilijny i dziękowali mu za otrzymane w dniu 11 listopada br. odznaczenia.

Następnie przyjęci zostali kolejno biskup przemyski ks. Franciszek Barda oraz biskup włocławski ks. Karol Radoński, którzy przybyli celem wyrażenia Panu Prezydentowi podziękowania za odznaczenie ich orderem „Polonia Restituta”.

W ostatniej chwili przypominamy:

8 milionów marek — 16 milionów zł
zebrali Niemcy w jednym jedynym dniu
na swoją pomoc zimową

Cała Rzesza odpowiedziała na apel czynem. Nie było bodaj Niemca, któryby nie spełnił swego obowiązku w dniu zbiórki. Dokoła popularnych mężów stanu, ministrów, polityków, artystów i artystek, którzy wyszli na ulice z puszkami, aby kwestować na rzecz biednych, panował taki ścisk, że policja musiała tworzyć szpalery, regulować ruch tłoczących się do puszek ofiarodawców.

Nie wolno nam pozostać w tyle za naszym zachodnim sąsiadem, nie no-

zwólmy się zawstydzić przez Niemcy. Dowiedźmy, że również jesteśmy zdolni do czynnego entuzjazmu, do wielokrotnych wysiłków, do ustawicznej ofiarności. Porzućmy sarkanie na własną dole - pomyślmy bowiem, że chociaż sami może-my biedni i gniebieni przez różne troski, zawsze jednak znajduje się jeszcze stokroć biedniejsi i nieszczęśliwsi od nas.

Niech jutrzejsza niedziela w Polsce będzie wielkim tryumfem Serca!

19 grudnia złóż ofiarę
na gwiazdkę dla dzieci bezrobotnych

Ostrzeżenie!

Niniejszym oświadczamy, że jedwabie do szycia Gütermanna, wbrew rozświeżanym przez nieuczciwą konkurencję pogłoskom, są wyrobione w naszej fabryce w Warszawie i są w takim samym stopniu wyrobem polskim jak i wyroby innych fabryk jedwabiu w Polsce. Również cały nasz personel rodzinny i robotniczy jest polski.

W związku z powyższym zawiadamiamy, że osoby, które dla szkoczenia nam rozpowszechniały niezgodne z prawdą pogłoski, zostaną pociągnięte do odpowiedzialności sądowej.

Gütermann i S-ka

Fabryka jedwabiu do Szycia w Warszawie.

Święta się zbliżają!

Pamiętaj zaopatrzyć się na czas w doskonałe

PIWA PODGÓRSKIE

z Browaru Pomorskiego
Józefa Chronowskiego
Toruń - Podgórze, tel. 20-15.

11650
3498 3498
8155

Pierwsze posiedzenie koła parlamentarnego O. Z. N.

Warszawa. Wczoraj odbyło się w Sejmie pod przewodnictwem pos. Świdzińskiego pierwsze posiedzenie koła parlamentarnego Obozu Zjednoczenia Narodowego. — Na posiedzeniu tym dokonano wyborów uzupełniających do zarządu koła. Wybrano senatorów Róga i Wierzbickiego oraz posłów Ligonía i Światopełk-Mirskiego. Obecnie więc zarząd Koła składa się z 15 członków. Porządkiem w skład zarządu weszli: pos. Świdziński jako prezes koła parlamentarnego, sen. gen. Galica — przewodniczący grupy senackiej i pos. Tomaszewicz — przewodn. grupy poseł-

Dla osób pełnokrwistych, otyłych, artretyków i cierpiących na hemoroidy, szklanka naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa codziennie rano na czczo jest wielkim dobrodziejstwem. Zap. Waszego lekarza.

Przeszło 6 milionów już na FOM

WARSZAWA. Stan zbiórki na Fundusz Obrony Morskiej na dzień 16 grudnia r. b. wyraża się imponującą kwotą zł 6.985.198,88. (PAT).

Pamiętaj o gwiazdce

o Książeczce Premiowej PKO V-ej serii

Wieczne Miasto zagrożone przez wezbrane wody Tybru

Nienotowana od 37 lat powódź we Włoszech — Mosty rzymskie pod wodą

Rzym. Na skutek ulewnych deszczów i topnienia śniegu w górach z powodu ciepłego wiatru sirocco poziom Tybru osiągnął w ciągu ostatniej doby wysokość, nienotowaną od r. 1900. Spowodowało to liczne powodzie w górze rzeki, przy czym wylał również dopływ Trybru-Aniene. Miejskie biura techniczne oraz organizacje faszystowskie w miejscowościach, dotkniętych powodzią, zostały zmobilizowane, celem niesienia pomocy ofiarom powodzi. Kilka miejscowości w okolicach Rzymu musiano ewakuować. Niektóre z tych miejscowości odwiedził wczoraj z rana król Wiktor Emanuel. Jedyną ofiarą ludzką jest starzec uniesiony przez prąd w pobliżu mostu Milvio. Ów most pochodzący z r. 1900 jest niemal całkowicie zalany. Pomimo wylewu komunikacja kolejowa nie została przerwana, aczkolwiek po ciągu kursują z opóźnieniami. Według ostatnich doniesień, woda w górze rzeki zaczyna opadać. (PAT).

Okolice Rzymu są już zalane od czwartku. Woda osiągnęła poziom 17 m i stale się podnosi wskutek trwających deszczów. Większość mostów rzymskich jest zagrożona, zwłaszcza północny most Milvio, który znajduje się już pod wodą. Dzielnica położona przy moście Milvio również częściowo jest zalana. Woda dochodzi do niższych pięter domów. Cały plac przy kościele Matki Boskiej jest całkowicie zalany. Pociągi idące z Florencji przychodzą z parogodzinnym opóźnieniem, z tego powodu, że woda w kilku miejscach zalała tor. Woda w obrębie miasta zerwała wiele urządzeń kąpielowych i sportowych, zbudowanych na Ty-

Obniżka stopy procentowej Banku Polskiego

Warszawa. Dnia 17 grudnia r. b. odbyło się pod przewodnictwem prezesa Banku Polskiego Wł. Byrki posiedzenie rady Banku Polskiego, na którym rada wysłuchała sprawozdania dyrektora i komisji rady z działalności Banku w listopadzie oraz zatwierdziła przedstawiony przez dyrekcję budżet wydatków banku na rok 1938.

Równocześnie rada Banku uchwaliła obniżyć stopę dyskontową banku do 4 i pół procent i stopę od pożyczek, zabezpieczonych zastawem do 5 i pół procent. Wymienione stopy obowiązują od dnia 18 grudnia r. b. (PAT).

skiej, poza tym pos. pos. Prystorowa, Kozłowski, Kielak, Długosz, Szczepański, Łazarski i sen. sen. Dąbkowski i Gwiżdż jako członkowie. (PAT).

Zimok corak gestyky
niebiosa ciemnieja
Sarkwi
PHILIPSA
jak słońce jasnieja

Ofensywa japońska na Kanton ma rozpocząć się lada dzień

Szanghaj. Z chwilą zajęcia Nankinu cała uwaga tutejszych kół politycznych zwrócona została na południe, gdzie z dnia na dzień oczekiwane jest rozpoczęcie ofensywy japońskiej na Kanton. Japończycy od kilku miesięcy przygotowują sobie bazy u wybrzeży południowych. Zajęli oni szereg małych wysp u ujścia rzeki Perłowej, przepływającej koło Kantonu oraz w pobliżu Hongkongu, gdzie japońskie bataliony morskie wyładowały na wyspach Czika i Sancian. Japończycy budują w pośpiechu na archipelagu Patras, 200 km na południowy

zachód od Kantonu, wielki ośrodek dla wodnosamolotów.

Szanghajskie koła polityczne sądzą, że utworzenie nowego frontu będzie połączone z olbrzymimi wysiłkami Japończyków, uważają jednak, że jest ono konieczne dla rozwoju dalszej akcji w Chinach, ponieważ prowincje Kwantung i Kuangsi, których ośrodkiem jest Kanton, należą do najbogatszych w Chinach. Dwie te prowincje miały od lat ostatnich samodzielny rząd, niezależny od nankińskiego. Jedyną łącznością z rządem nankińskim była zasada obrony narodo-

wej na wypadek agresji ze strony Japonii. Prowincje te przeprowadzają ostatnio rekrutację i intensywne szkolenie milicjantów i są w stanie wystawić w ciągu dwóch miesięcy 12 doskonale uzbrojonych i wyćwiczonych dywizyj. Ogólnie przypuszczają, że Japończycy nie będą na tym froncie prowadzić akcji swojej aż do końca, lecz ograniczą się do zajęcia Kantonu i jego okolic, celem częściowego sparalizowania wojsk prowincji Kuangtung i Kuangsi oraz celem przerwania połączenia kolejowego Kanton—Hankou, ostatniej linii, pozwalającej Chinom na komunikację z zagranicą. Nie należy również zapominać, że zajęcie Kantonu zada poważny cios interesom handlowym obcych mocarstw na wschodzie.

Zwycięzcy wkroczyli w triumfalnym pochodzie do stolicy Chin

(r) Nankin. Agencja Domei donosi: w czwartek po południu odbyła się uroczystość triumfalnego wkroczenia do Nankinu wojsk japońskich pod wodzą gen. ks. Asaki, głównodowodzącego wojsk japońskich, generała Matsui, dowódcy odcinka szanghajskiego i wiceadmirała Hasegawy, dowódcy trzeciej eskadry floty japońskiej. Wzdłuż drogi, począwszy od mauzoleum Sunatsena aż do zachodniej bramy Nankinu ustawione były kordony żołnierzy japońskich.

Tonąca kanonierka amerykańska ostrzeliwała japońskie motorówki

Szanghaj. Dowództwo azjatyckiej floty Stanów Zjednoczonych wdrożyło dochodzenia w sprawie ostrzelenia kanonierki „Panay”. Oficerowie kanonierki, znajdujący się obecnie na pokładzie krążownika „Augusta”, oświadczyli, że tonąca kanonierka była ostrzelana z karabinów maszynowych przez dwie uzbrojone motorówki japońskie.

Kanonierka brytyjska „Lady Bird” i amerykańska „Oahu” przywoziły już do Szanghaju rozbitków z „Panay” i innych statków, zatopionych na rzece Yangtse.

Dowódca obrony Szanghaju rozstrzelany

Szanghaj. Z rozkazu marsz. Czang-Kai-Szeka został rozstrzelany w Hankou chiński dowódca obrony Szanghaju gen. Yangtu, jeden z najstarszych członków Kuomintangu. Marsz. Czang-Kai-Szek zarządził mu niewykonanie rozkazów. (PAT).

Nowa niemiecka pożyczka wewnętrzna

Berlin. Wczoraj wieczorem została rozpisana 4 i pół proc. pożyczka wewnętrzna w wysokości jednego miliarda marek, przeznaczona na skonsolidowanie krótkoterminowych długów państwowych.

Krwawy terror na Kremlu

Helsingfors. Ze Sztokholmu donoszą, iż wedle otrzymanych tam wiadomości, rozstrzelano w Moskwie pod zarzutem zdrady stanu b. sowieckich attachés wojskowych w Helsingforsie, Londynie, Tallinie i Kownie. (Pat).

Parowiec angielski na mieliznie

LONDYN. Angielski parowiec transportowy „Stuart Star” (12.000 ton) osiadł wczoraj po południu na mieliznie niedaleko Londynu.

Dotychczas usiłowania ściągnięcia statku z mielizny nie dały rezultatu.

brza. Ludność przedmieść północnych została częściowo ewakuowana. Zanotowano trzy wypadki śmierci.

Wczoraj rano król i królowa odwiedzili baraki zamieszkałe przez ludność dzielnic zagrożonych lub zalanych. Oddziały wojskowe techniczne i faszystowskie energicznie spieszą z pomocą ludności dzielnic zagrożonych. Niebezpieczeństwo powodzi po-

dziennej wzrasta z każdą godziną. Wiele piwnic zostało już zalanych, a w dzielnicy Flaminia wiele domów pozbawionych zostało gazu i elektryczności. Szpital na wyspie Tiberiana został częściowo ewakuowany. Komunikacja z Ostią jest przerwana. Wczorajem wstrzymano ruch na moście Cavour w samym centrum miasta. Inne mosty również są zagrożone.

Najwyżsi dostojnicy państwowi będą jutro kwestować na Pomoc Zimową

Warszawa. W jutrzejszą niedzielę odbędzie się w Warszawie powszechna zbiórka na Pomoc Zimową, w której wezmą udział w charakterze kwestarzy najwyżsi dostojnicy państwowi — ministrowie.

Również Związek Scen Polskich polecił wszystkim swym członkom kwestować na ulicach m. Warszawy. Na apel ZASP'u zgłosiło się ponad 140 artystów i artystek scen warszawskich.

Już w najbliższym czasie Gdynia ma otrzymać akademię handlową

(ch) Warszawa, 17. 12. (tel. wł.). W najbliższym czasie odbędzie się w Warszawie zjazd rektorów wyższych uczelni w sprawie „ghetta ławkowego”.

Jak się dowiadujemy, na zjeździe tym omawiana będzie również sprawa utworzenia akademii handlowej w Gdyni, któraby uwzględniła w szczególności handel zamorski.

Wniosek rektorów o utworzenie akademii w Gdyni przedłożony zostanie ministrowi oświaty prof. Świętosławskiemu, który ze swej strony go poprze (jak to zresztą obiecał w swej odpowiedzi na interpelację p. sen. Seiba) i odda pod obrady ciał parlamentarnych jeszcze podczas obecnej sesji.

Wszędzie katastrofy lotnicze

Rzym. Z powodu gęstej mgły rozbił się samolot w pobliżu m. Spilimbergo (prow. Udine). Trzech członków załogi poniósł śmierć na miejscu.

Londyn. Ministerstwo lotnictwa komunikuje, że w pobliżu Henington wydarzyła się katastrofa samolotu wojskowego, przy czym jeden z pilotów poniósł śmierć, a drugi jest ciężko ranny. Druga katastrofa nastąpiła w okolicach Chichester, gdzie zderzyły się dwa samoloty wojskowe. Obaj piloci zginęli na miejscu.

Buenos Aires. Jak donoszą z La Paz, samolot komunikacyjny boliwijski rozbił się w okolicach Sorata. Trzy osoby poniósł

śmierć, a 5 jest ciężko rannych. (PAT).

Królewiec. Należący do instytutu meteorologicznego w Królewcu samolot spadł w pobliżu lotniska i uległ rozbięciu. Pilot i meteorolog zginęli na miejscu. Przyczyna katastrofy dotychczas nie wyjaśniona.

Katastrofalny pożar na lotnisku amerykańskim

FILADELPIA. Na tutejszym lotnisku wybuchł wczoraj rano wielki pożar. Zniszczeniu uległo 8 samolotów i 2 hangary. Prace nad stłumieniem pożaru utrudnione były przez ciągłe wzbuchy zbiorników z benzyną. (PAT).

Zjednoczenie Narodowe a nie podwórka stanowe

O konserwatystach można powiedzieć z całą słusznością, że z przeszłości nic się nie nauczyli i niczego nie zapamiętali.

Linia wytyczną postępowania polskich zachowawców był zawsze gorliwy lojalizm w stosunku do zaborcy.

Żywioty ugodowe podtrzymywały ongiś każdą formę ustrojową, opierającą się na „zastojowości”, popierały najbardziej absolutne monarchie; stawiały tylko jeden warunek: by to wychodziło praktycznie na ich benefit, gwarantowało przywileje, konserwowało materialne i polityczne interesy stanowe i klasowe.

Tę ideologię ich poczynań najlepiej charakteryzuje bardzo trafnie charakterystyczny dwuwiersz niemiecki: „und der König absolut, wenn er unseren Willen tut...” (niechby monarcha był i absolutny, byle spełniał naszą wolę).

Dzisiaj oczywiście stosunki uległy zasadniczej przemianie i nie ma analogii do czasów Ludwika XIV czy carskiego samodzierżawia, kiedy to podparę tronów absolutnych stanowiła pewna warstwa, bacząca wciąż, by nic nie uronić ze swego uprzywilejowanego stanowiska.

Ale, choć stosunki się tak zasadniczo przeobraziły, sama „ideologia” konserwatyzmu czyż uległa zmianom? Brzmi ona dzisiaj tak: struktura ustrojowa „unseren Willen tut”, byle spełniała nasze życzenia, konserwowała nasze przywileje, pozwalała nam zakładać towarzystwa asekuracyjne naszych politycznych i materialnych interesów...

Właśnie mieliśmy ostatnio typowy przykład takiego „nastawienia” — by użyć modnego wyrazu — naszych sfer konserwatywnych.

Konsolidacja? Zjednoczenie narodu? I owszem... Jesteśmy za tym — uchwalając zjazd „stronnictwa zachowawczego”. „Gotowi jesteśmy współdziałać czynnie w dziele konsolidacji”. Ale...

I tu rozpoczyna się stara gra. Tu widać oblicze „ideowe”, zupełnie podobne do tego, które ongi godziło się na każdą koncepcję, byle wychodziła na benefit warstwy konserwatywnej...

Konsolidacja? Prosimy bardzo. Ale... od nas ani „piędzi ziemi”. Zjednoczenie? Prześliczenie. Ale... my sobie sformujemy extra-zastęp, oczywiście partyjny z przesadami osobnymi, radami naczelnymi własnymi, własnym, też aparatem propagandowym — i w ten sposób do tego „zjednoczenia” będziemy przychodzili jako osobni klienci, stawiający takie czy inne warunki, a współpracę uzależniający od tego, by konsolidacja „unseren Willen tut”. Zespołowa praca? Cudownie. Ale... wyluskiwać z rządu ludzi, którzy ze stanowiska interesów klasowych są niewygodni, uprawiać taką politykę gospodarczą, która może być szkodliwa dla 99% społeczeństwa, byle nie naruszała przywilejów stanowych 1%...

Nie jest ta postawa zresztą niczym nowym i niespodziewanym. Również i w latach, kiedy nasza polityczna rzeczywistość oparta była o koncepcję bloku bezpartyjnego, mającego za główne zadanie przebudowę naszego ustroju państwowego, stanowisko konserwy było co najmniej wielce osobliwe. Tak jak dzisiaj z pozoru opowiadają się za „konsolidację”, tak i wówczas na zewnątrz pragnęli uchodzić za szermierzy „bezpartyjności”. Jednak faktycznie nie rozluźniali wewnętrznych więzów partyjnych, pozostawali istotnie w formie grupy politycznej, dbalej specjalnie o swe zainteresowanie stanowe i w ich imieniu stale walczącej.

Najmilszy prezent gwiazdkowy

DLA CAŁEJ RODZINY!

Dzwony betleemskie.... pasterka.... koledy z całego świata... Jak miło jest w uroczysty wieczór wigilijny zasiąść w gronie najbliższych przy odbiorniku Philipsa i słuchać wspaniałych audycji świątecznych, nadawanych przez rozgłośnie całego świata. 7-obwodowa superheterodyna Philips 4-38 jest wymarzoną prezentem gwiazdkowym, który sprawi wielką radość wszystkim bez wyjątku członkom rodziny.

PHILIPS

„Seria Symfoniczna 38”

Zjazd „Siewu” z udziałem ministrów

Warszawa, 15. 12. (tel. wł.) Na zjazd Centralnego Związku Młodej Wsi, który odbędzie się w dniu 19 bm. w Warszawie, przybędzie ok. 30 delegatów. Przewidywany jest udział w zjeździe i przemówienie min. Poniatowskiego. Poza tym zaproszeni zostali na zjazd ministrowie: gen. Kasprzycki, Świętosławski i Kościalkowski. Zjazdowi przewodniczyć będzie prezes C. Z. M. W., p. Gierat, który też wygłosi referat ideowy. W zjeździe wezmą również udział przedstawiciele organizacji, należą-

cych do czwórporozumienia. Wysłano także zaproszenie do Wołyńskiego Związku Młodzieży Wiejskiej.

Zjazd podzielony będzie na komisje: matkę, która ustali kandydatury do przyszłego zarządu, komisję ideowo-programową, sprawozdawczą akademicką — i po raz pierwszy wprowadzoną w pracach młodzieżowych — komisję młodzików. W komisji tej opracowane będą zasady i metody pracy młodocianych członków C. Z. M. W.

Obecnie to samo ma się powtórzyć, tylko oczywiście w innej już sytuacji i innych warunkach.

Hasło zjednoczenia narodowego zostaje potraktowane jako wygodna platforma dla salwowania interesu politycznego i materialnego grupy zachowawczej.

Jednak ten zamysł ma w sobie taką zasadniczą sprzeczność z samą ideą konsolidacji narodowej, że na jakąkolwiek realizację liczyć już nie powinien.

Ci, którzy wystąpili z hasłem zjednoczenia, wyraźnie stwierdzili, że „wyciągają ręce ponad płoty i mury”, strzeżone przez „graczy politycznych” w obronie „osobistych lub partyjnych ambicji i interesów” i że z „antykwarium” tej smutnej przeszłości nie chcą mieć nic wspólnego.

Jeśli więc działacze konserwatywni mogą się obawiać, by ustawić znów

„płoty i mury”, poza którymi jako „antykwarium”, dbający przede wszystkim o przywileje stanowe, mogliby zawierać „pacta conventa” z Obozem Zjednoczenia — to naszym zdaniem — stają z deklaracją pułk. Koca w zasadniczej sprzeczności.

Droga do zjednoczenia wiedzie przez rozwalenie „płotów i murów”, strzeżonych przez dbałych o interes klasowy czy stanowe przywileje „graczy politycznych”.

Kto zaś teraz właśnie chowa się za opłotkiem, by zeń ostrzeliwać nędogodnie dla siebie hasła lub osoby, lub też próbować spoza muru partyjnego pakować za cenę konserwowania swych przywilejów — niechaj się nie dziwi, że to ani nikogo nie zachwyca, ani nie porusza, ani też nie daje możliwości znalezienia wspólnego języka konsolidacji.

Okręg strasznej nędzy w Czechosłowacji

PRAGA. Jak wynika z interpelacji poselskich, w bogatym okręgu przemysłowym Czechosłowacji koło Duchcowa panuje straszna nędza. Ponad 80 proc. dzieci cierpi na niedokrwistość, a u 50% dzieci stwierdzono angielską chorobę. Nędza jest tak wielka, że masy ubogiej ludności przekopują wielokrotnie pola z ziemiakami. Właściciele ziemscy nie pozwalają na to i znalezione ziemniaki odbierają.

Kongres eucharystyczny w Budapeszcie

Citta del Vaticano. Wczoraj Ojciec Święty przyjął węgierskiego ministra obrony narodowej gen. Roedera. Minister poruszył w rozmowie sprawy związane z organizacją Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego, który w przyszłym roku odbędzie się w Budapeszcie.

Polityka Anglii nie zmieni się

London. Odpowiadając na interpelację poselską w Izbie Gmin, min. Eden oświadczył, iż wycofanie się Włoch z Ligi Narodów nie będzie miało żadnego wpływu na politykę brytyjską, zmierzającą do wzmożenia instytucji genewskiej.

LIST Z RZYMU

Po wystąpieniu Włoch z Ligi Narodów

(Korespondencja własna) Rzym w grudniu.

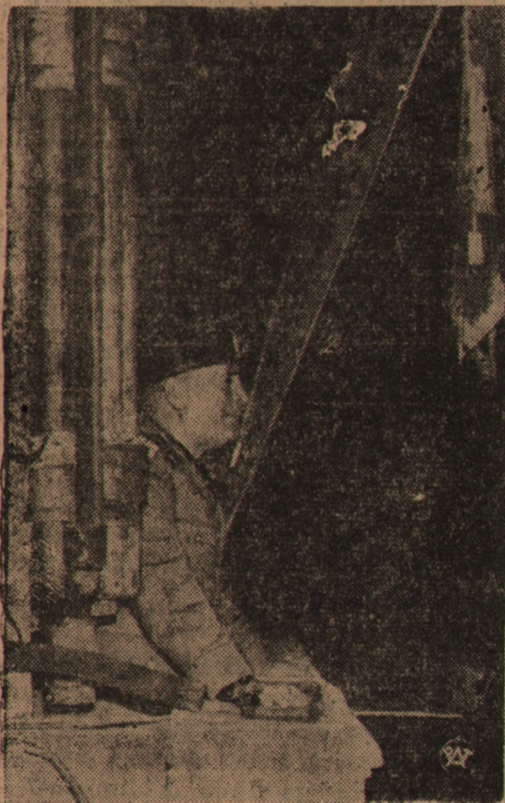
z. cal. 1814.

Zamkowe
WÓDKI CIESZYŃSKIE

Żądać wszędzie. Przedstawiciel: **Kazimierz Lenartowicz**, Warszawa, Nowy Świat 46-113, tel. 256-24. 8443

Wystąpienie Włoch z Ligi Narodów jest nie tylko nowym, silnym ciosem w tę instytucję genewską, ale także jest posunięciem, które będzie miało niewątpliwie wpływ na rozwój ogólnej sytuacji międzynarodowej.

Wprawdzie Włochy już od przeszło półtora roku nie brały aktywnego udziału w pracach Ligi, ale definitywne i formalne ich usunięcie się z Genewy stwarza pod tym względem sytuację zupełnie nową. Nowy, wytwarzający się obecnie stan rzeczy i mogące z tego wyniknąć następstwa obchodzą również oczywiście Polskę jako jedno z głównych mocarstw europejskich i członka Ligi Narodów.

Zdjęcie nasze przedstawia historyczny moment ogłaszania przez szefa rządu włoskiego Mussoliniego wystąpienia Włoch z Ligi Narodów.

Jeżeli chodzi o motywy ostatniej decyzji Włoch to zdaje się, że szukać ich należy na dwóch płaszczyznach, w dziedzinie bezpośrednich stosunków Liga — Rzym i w obecnej sytuacji międzynarodowej. Z Genewą na Rzym stare porachunki, datujące się z okresu sankcyj antywłoskich w dobie wojny abisyńskiej. Włochy nie opuściły jednak Ligi Narodów w roku 1935 tak, jak to zrobiła w podobnej sytuacji Japonia w roku 1932 podczas wojny mandzurskiej. Rzym nie chciał wówczas zdrażniać i tak już napiętych stosunków z mocarstwami zachodnimi i potrzebował Ligi Narodów jako terenu, mogącego mu służyć po zwycięskim zakończeniu wojny do łatwiejszego nawiązania stosunków z Francją i Anglią. Trzeba bowiem pamiętać, że Włochy nie związane jeszcze wówczas z Niemcami, uprawiały przez szereg lat po wojnie politykę pewnego balansowania między Londynem i Paryżem a Berlinem.

Bezpośrednio po wojnie abisyńskiej wydawało się, że Rzym wróci do tej polityki. Wstrzymał się wprawdzie od maja 1936 r. od udziału w pracach Ligi, nie

chcąc zasiadać przy jednym stole z przed stawicielami nie istniejącej już Abisynii, ale jako warunek swego powrotu postawił jedynie nieuznanie mandatu delegacji abisyńskiej. Ponieważ Anglia i Francja pragnęła również powrotu Włoch do współpracy europejskiej, sprawę abisyńską w sensie życzeń włoskich miano rozstrzygnąć na zeszłorocznym wrześniowym Zgromadzeniu Ligi. W ostatniej jednak chwili wyłoniły się na miejscu w Genewie trudności, wynikłe na tle specyficznej atmosfery genewskiej z pewnych względów doktrynalnych i na skutek zakulisowej gry czynników, którym zależało na utrudnianiu faszystowskiemu Włochom podjęcia współpracy międzynarodowej. Sprawę odroczone. Nie podjęto jej jednakże ponownie ani na tegorocznym Zgromadzeniu majowym ani wrześniowym mimo, że Mussolini w mowie w Palermo raz jeszcze domagał się od Ligi zlikwidowania kwestii abisyńskiej.

Jeśli Mussolini nie zdecydował się na definitywne wycofanie Włoch z Ligi bezpośrednio po sesji wrześniowej, należy tłumaczyć to względami na aktualną wówczas sprawę rokowań włosko-angielskich, które miały wyjaśnić całokształt spraw między Londynem i Rzymem. Do rokowań włosko-angielskich jednakże nie doszło.

Definitywne opuszczenie Genewy przez Włochy i komunikat niemiecki, ogłoszony w dzień później oświadczający, że Niemcy nie wrócą już nigdy do Ligi, co miało być w zamiarach Paryża i Londynu jednym z celów rokowań z Berlinem, zapoczątkowanych podróżą lorda Halifaxa, stwarza dla Ligi Narodów nową sytuację. Ze strony pewnych czynników międzynarodowych od dłuższego czasu manifestowana jest tendencja do przeobrażenia Ligi w blok państw o pewnej określonej doktrynie politycznej. W związku z wycofaniem się Włoch ten dencja ta być może przybierze jeszcze obecnie na sile. Jest rzeczą jasną, że Polska jest jej zdecydowanie przeciwna. Mu siałoby to prowadzić do powstania dwóch wrogich sobie bloków: ligowego i antyligowego, a Polska jest przeciwna wszelkim kombinacjom bloków ideologicznych jako zagrażających pokojowi europejskiemu.

„Gdybyśmy wedle doktryn ustrojowych — mówił min. Beck podczas swego ekspozycji 15 stycznia 1936 r. — chcieli regulować politykę międzynarodową i sto

PREZENT NA LATA

ODBIORNIK NAGRODZONY ZŁOTYM MEDALEM NA ŚWIATOWEJ WYSTAWIE W PARYŻU 4 LAMPY. (3 PENTODY). 3 ZAKRESY FAL ZASIĘG ŚWIATOWY. GŁOSNIK O PIĘKNYM TONIE.

CENA OBNIŻONA ZŁ. 260.- GOTÓWKA SPŁATY DO 15 RAT.

ECHO

SPRZEDAŻ:
BIURO TECHNICZNE E. SIWIEC, TORUŃ, ŻEGLARSKA 31

sunek do poszczególnych państw, to mogliśmy w całym świecie dojść w ostateczności do czegoś w rodzaju wojen religijnych“.

Polska polityka zagraniczna oddawna zdaje sobie sprawę z kryzysu Ligi Narodów i z błędów w metodach ligowych.

Przyjęliśmy w nowej polityce metody inne i nie opieramy się w najmniejszej mierze na systemie genewskim. Mimo to jednak zachowujemy całkowicie lojalność wobec Ligi, widząc w niej jeszcze pewien teren i instrument współpracy międzynarodowej.

Problem polonizacji Niemców w Polsce w oświetleniu niemieckiego uczonego

Pod bardzo intrygującym tytułem „Polonizacja Niemców-ewangelików w Polsce“ ukazał się w zeszycie 4 czasopisma „Deutsche Monatshefte in Polen“ artykuł Hansa Koeha.

Autor zastanawia się nad przyczynami polonizacji Niemców w Kongresówce w wieku XIX. i wskazuje przy tym na wielką siłę atrakcyjną idealistycznych hasel polskiego społeczeństwa, jak: Polska — przedmurzem chrześcijaństwa, obrona Jasnej Góry, Cud nad Wisłą, zmartwychwstanie Polski. W wyniku wojny światowej itp. Nadto rycerski charakter Niemców kierował ich do współpracy ze szczytami uciskanego narodu, przy czym współzycie z Polakami ułatwiała uprzejmość i towarzyskość Polaków. Czynniki powyższe nie tłumaczą jednak jeszcze dostatecznie procesu polonizacji.

Dalszą przyczyną był żywiołowy rozkwit polskiego mieszczaństwa, które stopniowo

obejmowało rolę, którą dotychczas odgrywała szlachta: rolę panującej i kierowniczej warstwy narodu. Elementy niemieckie brały żywy udział w „podciąganiu się wzwyż“ tej warstwy i wspólnie z Polakami spełniały ogrom zadań, czekających rozwiązania, a to zarówno w przemyśle jak i handlu, zarówno w nauce i sztuce, jak i w polityce.

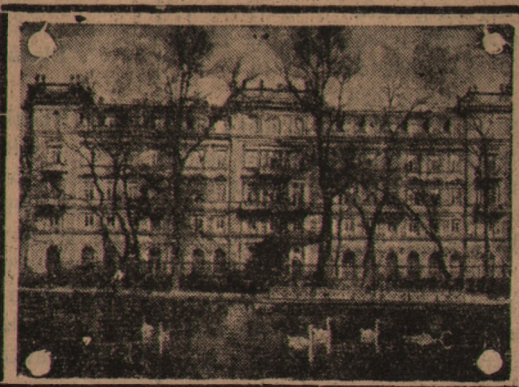
Również kościół ewangelicko-luterański brał udział w tym ogólnym procesie zlania się Niemców z żywiołem polskim.

Po pierwsze studentom teologii z Kongresówki nie wolno było na uniwersytetach rosyjskich przyłączać się do niemiecko-bałtyckich korporacji, a jedynie do korporacji, obejmujących studentów z terenu Kongresówki, to znaczy w większości swej polskich. Ponadto kościół ewangelicki, widząc wzrost znaczenia kościoła katolickiego, jako łącznika Polaków ze wszystkich trzech

zaborów i chcąc mu dorównać, musiał się rzeczy również wykonać „zwrot ku patriotyzmowi polskiemu“ i sprawę polską uważać i traktować jako swoją.

Autor przedstawia jako dalszy czynnik w procesie polonizacji Niemców „ewangelicyzm polski“. Polski kościół ewangelicki był prawie że bez znaczenia i obejmował tylko nieliczne rzesze członków; Niemców-ewangelików było około 20 razy więcej. Sądzone, że jedynie w razie podporządkowania się niemieckiego kościoła ewangelickiego w Polsce polskiemu kościołowi ewangelickiemu, kościół ewangelicki będzie mógł spełnić swą misję dziejową w Polsce; zrzucając bowiem szaty niemieckie, będzie mógł tym łatwiej trafić do serc Polaków. W ten sposób przedstawiono polonizację Niemców jako religijny protestancki obowiązek.

Przechodząc do czasów dzisiejszych, autor stwierdza, że proces polonizacji skończył się, gdyż odpadły przesłanki wyżej przedstawione: naród polski nie będąc już więcej uciskanym, nie wywołuje w Niemcach odruchów rycerskości, ani też silne obecnie mieszczaństwo nie potrzebuje pomocy niemieckiej. Okazało się ponadto, że teorie o misji protestantyzmu zawiodły, a w końcu, od czasów rewolucji narodowo-socjalistycznej, zbudziło się na nowo potężne samopoczucie narodowe Niemców.

HOTEL BRÜHL
 („BRÜHLOWSKI“)
Warszawa, Fredry Nr. 12. Tel. 5-48-00.
Adres telegr.: Brühlotel — Warszawa.

Zarząd Hotelu zawiadamia swych P. T. Gości, że uruchomił nowe pokoje z bieżącą wodą zimną i gorącą, z łazienkami, z centralnym ogrzewaniem, telefonami itd. itd.

HOTEL BRÜHL ma najpiękniejsze i najspokojniejsze położenie w Warszawie a jego komfort czyni go hotelem pierwszej klasy.

Do „BRÜHLA“ zjechać to odpoczynek prawdziwy, to przyjemność!

Jak widać, Koch całe to scholastyczne rozumowanie spreparował po to, by pocieszyć samego siebie i zasugerować swoje otoczenie, że obecnie będzie lepiej, niż było wówczas, kiedy Polacy, żyjąc w ramach państwa rosyjskiego, oddziaływali na kolonistów Niemców.

Rumunia w przededniu wyborów

Kandydaci polscy nie figurują na żadnej liście

(Korespondencja własna)

Bukareszt, w grudniu.

Już zaledwie kilka dni dzieli Rumunię od wyborów parlamentarnych, a sytuacja wciąż jeszcze zmienia się, jak w kalejdoskopie. Oba główne bloki: liberalny z Frontem Rumuńskim i Jorgistami, i chłopski z młodo-liberalami i z Żelazną Gwardią wzmacniają swe pozycje i wszystko zdaje się przemaszać za tym, że przyjdzie do walnej rozprawy. Nie mniej jednak sytuacja pełna jest paradoksów. Liberali związali się z jednej strony z nacjonalistycznym „Frontem Rumuńskim”, prowadzonym przez byłego premiera Valdeu Voivod, a z drugiej strony z mniejszościami niemiecką i ukraińską. W zasadzie jedno wyklucza drugie. Ale tylko w zasadzie. W praktyce zaś nawet taki blok jest możliwy, gdy idzie o ewentualne zwycięstwo w wyborach.

Podobny paradoks obserwujemy w drugim bloku. Partia narodowo-chłopska zawarła pakt nieagresyjny z młodo-liberalami i z dawną Żelazną Gwardią, występującą pod firmą stronnictwa „Wszystko dla kraju”, a z drugiej strony postawiła na swej liście byłego ministra Titulescu, zwalczanego gwałtownie zarówno przez Żelazną Gwardię, za jego stanowisko w stosunku do Rosji Sowieckiej, jak i przez młodo-liberałów, najbardziej zdecydowanych zwolenników polityki propolskiej spośród wszystkich stronnictw rumuńskich.

Jeżeli idzie o Polaków, to nikt nie prosił o poparcie i nikt się z nimi nie targował o głosy, jak z innymi mniejszościami. A rozporządzają oni przecież na samej Bukowinie kilku tysiącami głosów. W pierwszych powojennych parlamentach Polacy, stanowiący najbardziej lojalny element spośród wszystkich mniejszości, mieli swych reprezentantów. Później otrzymali miejsca na listach kandydatów, choć w takiej kolejności, że nie mogli przeprowadzić swego posła. Ale sam fakt obecności kandydata na liście świadczył o żywotności żywiołu polskiego w Rumunii. W tym roku po raz pierwszy Polak nie figuruje na liście żadnego stronnictwa i Polacy nie wiedzieli, jak się mają ustosunkować do różnych stronnictw. W ostatniej chwili jednak zaszedł pewien zwrot. Minister Pracy p. Nistor, bukoWińczyk, przyjął delegację Zw. Stowarzyszeń Polskich w Rumunii i przyrzekł mniejszości polskiej pewne koncesje, względnie cofnięcie pewnych restrykcji. Min. nie wspomniał wprawdzie nie o tym, że żąda w zamian głosów polskich, ale spodziewa się, iż za te koncesje Polacy będą głosować za

blokiem liberalnym. Taka koncepcja odpowiada w zupełności poglądom kierowniczych kół polskich na Bukowinie, lotądz bowiem Polacy zwykle szli za żądorządowym rządem.

Kampania wyborcza toczy się więc w tej chwili z coraz większym napięciem i osiągnie swój punkt kulminacyjny w nadchodzącą niedzielę, gdyż już w poniedziałek wyborcy pośpieszą do urn.

Stanowisko Polski wobec Ligi Narodów w oświetleniu prasy francuskiej

PARYŻ. Komunikat Polskiej Informacji Politycznej o stanowisku Polski wobec Ligi Narodów traktowany jest tu jako ostrzeżenie ze strony Warszawy przed próbami uczynienia z Ligi Narodów narzędzia jakiejś doktryny politycznej. „Matin” i „Journal” w doniesieniach swych korespondentów rzymskich twierdzą, jakoby rząd polski miał poczynić kroki w sprawie przyspieszenia rewizji paktu Ligi Narodów. „Journal” powołując się na „Osservatore Romano”, dowodzi, że deklaracja polska odpowiada zapatrywaniom również państw skandynawskich i bałtyckich. Pismo przytacza poglądy rzymskich czynników dyplomatycznych, że szereg państw zdradza zaniepokojenie z powodu prób narzucania Genewie doktryn antyfaszystowskich. Rzym — zdaniem „Journal” — przywiązuje wielką wagę do kampanii, która się toczy obecnie w Szwajcarii przeciwko Lidze Narodów w jej terażniejszej postaci.

Prasa zagraniczna podaje wymowne dane o losach założycieli Rosji Sowieckiej:

Co się stało z założycielami Bolszewii?

RADA KOMISARZY LUDOWYCH
z dnia 7 listopada 1917 r.
Przewodniczący: Lenin — umarł; zastępca przew. i spraw wewnętrznych Rykow — uwięziony; spr. zagr.: Trocki — wygnany; rolnictwo: Miljutin — złożony z godności; praca: Szljapnikow — uwięziony; wojsko i flota: Antonow-Owsiejenko — złożony z godności. Dybienko — generał; handel: Nogin — popełnił samobójstwo; oświata: Lunaczarski — umarł; finanse: Skworcow-Stefanow — umarł w zapomnieniu; sprawiedl.: Opopkow-Lomow — złożony z godności; wyżywienie: Teodorowicz — złożony z godności; poczta: Awilow-Glebow — złożony z godności; narodowość: Stalin — dyktator.

POLITYCZNE BIURO PARTII
z dnia 7 listopada 1917 r.
Lenin — umarł; Stalin — dyktator; Trocki — wygnany; Zinowiew — roz-

strzelany; Kamieniew — rozstrzelany; Sokolnikow — uwięziony; Bubnow — złożony z godności.

WOJSKOWY KOMITET REWOLUCYJNY SOWIETÓW W R. 1917
Trocki — wygnany; Swierdłow — wygnany; Urycki — zamordowany; Podwojski — małe stanowisko w organizacji sportu; Antonow-Owsiejenko — złożony z urzędu; Dybienko — generał.

PREZYDIUM KONGRESU SOWIETÓW
z dnia 7 listopada 1917 r.
Lenin — umarł; Trocki — wygnany; Zinowiew — rozstrzelany; Kamieniew — rozstrzelany; Rykow — uwięziony; Nogin — popełnił samobójstwo; Muranow — rozstrzelany; Sklianiński — złożony z godności; Krylenko — złożony z godności; Antonow-Owsiejenko — złożony z godności; Rjazanow — umarł w więzieniu; Lunaczarski — umarł; Swierdłow zamordowany; Stuczka — złożony z godności; Kollontaj — posłanka w Norwegii.

Na froncie OZN

Poznańska wieś przeciwko elitaryzmowi i biurokracji

Na zjeździe obwodowym organizacji wiejskiej Obozu Zjednoczenia Narodowego w Poznaniu przemawiał inż. Wiehliński z Radłówka, który atakował przerosły elitaryzm pewnych grup oraz wzrost biurokracji w

naszym życiu wewnętrznym, podkreślając, że charakter narodowy i katolicki O. Z. N. jest dostateczną podstawą do konsolidacji wszystkich obywateli.

O światłego, dumnego z Państwa i miłującego Ojczyznę robotnika

W lokalu wydziału robotniczego Obozu Zjednoczenia Narodów w Warszawie odbyło się zebranie organizacyjne nowej placówki kulturalno-oświatowej na odcinku robotniczym pod nazwą „Pracownice Towarzystwo Oświatowo-Kulturalne im. Stefana Żeromskiego”.

Celem statutowym towarzystwa jest podnoszenie poczucia państwowego wśród robotników, szerzenie miłości kraju ojczystego, tworzenie światłych, zdrowych etycznie

i fizycznie obywateli przez krzewienie jak najszerze oświaty, upodobań kulturalnych, zamiłowań do sztuki pięknych, kultury fizycznej, kultywowania pracy zespołowej, życia zbiorowego i przyjaźni wzajemnej.

W skład prezydium nowopowstałego towarzystwa weszli: jako prezes poseł dr Zbigniew Madeyski, wiceprezesi Jan Niemczyk i marszałek sejmiku śląskiego Karol Grzesik, sekretarz generalny redaktor L. A. Woynarowski i skarbnik Stefan Bożek.

Organizowanie i popieranie kupiectwa i rzemiosła polskiego na Wileńszczyźnie

W Wilnie odbyło się zebranie referatu gospodarczego wileńskiej organizacji miejscowej O. Z. N., na którym przewodniczący organizacji dyr. inż. Wł. Barański omówił prace tego referatu. Bilans dokonanych prac referatu jest dość poważny. We wszystkich miastach powiatowych Wileńszczyzny powstały ostatnio zawodowe organizacje kupiectwa i rzemiosła polskiego, założone szeregiem kas bezprocentowych.

W dziedzinie prac ustawodawczych przygotowano projekt ustawy o pomocy dla ob-

solwentów zawodowych szkół gospodarczych.

Podczas dyskusji, mówiąc o metodach prac O. Z. N. nad ożywieniem życia gospodarczego, dyr. Barański oświadczył, że O. Z. N. zobowiązuje swoich członków do jak najintensywniejszego popierania polskich placówek gospodarczych przy jednoczesnym zachowaniu zasady wzajemności, tzn., że świadczenia usług na rzecz konsumenta powinno się odbywać jak najbardziej sprawnie i tanio.

TUNGSRAM
KRYPTON
ŻARÓWKA, JAKIEJ
JESZCZE NIE BYŁO

BO
*wspominał świeci
oksydacja prądu
nigdy nie okernieje*

TUNGSRAM
KRYPTON
W KAŻDYM DOMU

Żadnych wyjątków dla królewskich samochodów

Król Jerzy 6ty wydał zarządzenie, znoszące uprzywilejowanie dla samochodów królewskich w ruchu ulicznym w Anglii. Powód do tego zarządzenia dała księżniczka Maryna, która swój wóz pozostawiała przed „Cafe de Paris”, uniemożliwiając podjeżdżanie innym samochodom pod wejście do lokalu. (ag.)

Irlandzkie kłopoty króla Jerzego 6

Decyzja rządu wolnego państwa irlandzkiego w sprawie utworzenia stałego poselstwa w Rzymie wywołała silne wrażenie w angielskich kołach politycznych. Pomiedzy Londynem a Dublinem nastąpiła wymiana zdań w tej kwestii. Należy podkreślić, że poseł Irlandii w Rzymie będzie akredytowany przy królu Włoch i cesarzu Etiopii. Poza tym — jak podkreślają w angielskich kołach rządowych — premier irlandzki de Valera po wziął swą decyzję samodzielnie, nie zawiadamiając o swych planach rządu angielskiego, pomimo że listy uwierzytel-

nijące nowego posła muszą być podpisane przez króla Jerzego VI, jako króla Irlandii.

Angielskie sfery rządowe stoją na stanowisku, że wysłanie do Rzymu posła akredytowanego przy królu Włoch i cesarzu Etiopii... jest równoczesne z faktycznym uznaniem panowania włoskiego w Etiopii. Fakt ten stwarza trudne zagadnienie konstytucyjne, ponieważ król Jerzy, podpisując listy uwierzytelniające nowego posła, popadłby w sprzeczność z polityką Wielkiej Brytanii i całego Imperium Brytyjskiego.

Piękny odbiornik zapewniający kontakt z całą Europą — oto najmilszy prezent gwiazdkowy. „PIONIER” — 7-obwodowa, 5-lampowa, ultranowoczesna superheterodyna o wielkiej selektywności i zasięgu tylko za Zł. 295.—

KOSMOS RADIO
DEMONSTRACJE I SPRZEDAŻ W FIRMIE:
„TORPEDO”
GDYNIA, Świętojańska 63. 8686

Miasto i wieś w Maroku

(Korespondencja własna).

Casablanca, w grudniu.

tylko
Z TYM
ZNAKIEM
PRAWDZIWY
Sidol
IDEALNIE CZYSZCI
METALE, SZYBY, LUSTRA

Ulica arabska ma swą charakterystyczną woń. Jest to woń smażonej oliwy, pomieszana z zapachami ryb, cebuli, ostrych korzeni i przede wszystkim... brudu. Wśród tłumów przewalających się przez wąskie ulice turystów, dostojnych Arabów spowitych w burnusy, flustych Arabek, Żydów w czarnych burnusach i płytkich czarnych fezach, wojskowych, rozmaitych handlarzy i obdartusów, czło-wiek ociera się bezustannie o odrażające zniekształcone postacie kalek, ślepych grajków i niezliczone ilości żebraków, natarczywie domagających się datku.

Z „głównych ulic“ na których rozsiadły się stragany, prowadzą na wszystkie strony boczne uliczki, tak wąskie, że dwóch ludzi obok siebie z trudem się zmieści i zaułki wiodące do starych, małych, rozsypujących się w gruzy meczetów. W starych murach biegnących wzdłuż uliczek i okalających placiki spostrzeżenie się mnóstwo bram w pięknym stylu maurytańskim, przez które nie prowadzi żadna droga i których celu nikt już nie odgadnie. Przed niezliczonymi meczetami o strzelistych minaretach siedzą w kucki nieruchome postacie derwiszów.

W środku najbardziej arabskiego miasta Maroka, Marakeszu, znajduje się olbrzymi plac targowy Djemaa El Fna; taki sam, choć może bardziej jeszcze pusty, piaszczysty „zdobi“ dzielnicę arabską Casablanki. Jest to miejsce spotkań kupców arabskich, karawan handlowych i targowisk, a jednocześnie zbiegowisko rozmaitej biedoty, przypatrzącej się półprzytomnym podrygom tanecznym derwiszów, popisom rozmaitych polykaczy ognia i mieczów, zaklinaczom węzów itp.

NĘDZA, NĘDZA

Nędza Arabów jest wprost nieprawdopodobna. Wystarczy powiedzieć, że przeciętny robotnik rolny zarabia i fr. tj. niespełna 20 groszy dziennie, tak, że wie lu z nich nie zna smaku innego pożywienia poza straszliwie osłodzoną herbatą i plackim z kukurydzy. Herbatę tę gotuje się odrazu z liśćmi mięty i wielką ilością cukru i pije do wszystkich posiłków.

CHATY Z... PUSZEK OD KONSERW

Chata wiejska jest bodajże jeszcze nędzniejsza od miejskich nor tubylców. Sporą tu wsi, zwanych przez Francuzów „bidonville“, czyli miasta z kubelków. Są to wsie budowane ze skrzyń oraz denek

ODMROZENIE
ORYGINALNA
M.A.S.C. „MROZOL“ (KOGUTICEM)
LIPIE SIĘ PRZY ODMROŻENIACH PRZY
BANKACH POWSTAŁYCH DO ODMROŻENIA

kubelków, a głównie blaszanek po konserwach, wyrzucanych z przejeżdżających statków, a następnie wyrzucanych przez fale na brzeg morski. Inny rodzaj zabudowań, to spiczaste szalasy, niewiele wyższe od człowieka. Wewnątrz nie ma żadnych sprzętów, literalnie nic. A strawę gotuje się na polu.

BLASKI OBOK CIENI

Obok zaś przebiegają wspaniałe szosy o rządach lamp elektrycznych, rzucających w nocy czerwony blask na wyszłizgany, lśniący asfalt, wznoszą się wille, pałacyki, elektrownie, cementownie eleganckie zajazdy dla automobilistów. Na szosach spotyka się wiele autobusów, samochodów i motocykli. Niezwykły dla obcego, a bardzo częsty jest widok pędzącego motocyklisty w... turbanie i goz-

wianym na kształt żagla burnusie. Często na skraju drogi, szczególnie bliżej miast, widzi się dziwne skulone postacie w czarnych opończach z głowami schowanymi między kolana, jak jakieś upiorne ptaki. Są to derwisze, którzy całe dni tak siedzą jakby zastygli w bezruchu.

SKRZYDLATA POLICJA SANITARNA

Sznury kaktusów, agaw, a szczególnie kolczastych fig egipskich oddziela szosy od czerwonych, marnych pól kukurydza-

nych i łąk, pokrywających się obecnie zielenią po morderczych upałach lata. — Wzdłuż wybrzeża widzi się na polach sporo bydła. Pośród bydła, a najczęściej na ich grzbietach, przechadza się mnóstwo białych ptaków wielkości gołębi. — Ptaki te, zwane przez Francuzów „pic-boeuf“, czyli dziecioly bydlęce, żywią się owadami, żerującymi na bydło, czynią to jednak tak gorliwie, że ostrymi dziobami ranią bydło do krwi, przynosząc w ten sposób więcej szkody niż pożytku. L. W-cki.

Sułtan marokański jedzie ze swiatą do pałacu.

Niemiecki sztab generalny bije na alarm

Braki fizyczne rekruta niemieckiego — Złe strony przymusowej „służby pracy“ — Niemiecki sztab generalny obawia się skutków niedożywiania

Szereg niemieckich lekarzy wojskowych i sportowych składa raporty niemieckiemu sztabowi generalnemu, w których zwraca uwagę na nieproporcjonalnie dużą ilość wybitnie słabych i niedorozwiniętych, wskutek niedożywiania, poborowych i obowiązanych do brania udziału w ćwiczeniach sportowych. Meldunki z oddziałów wojskowych stwierdzają, że młodzi poborowi, mimo najlepiej wykazywanej woli, cierpią na brak sił fizycznych. Szczególnie duży spadek sił obserwuje się po obowiązkowym pobyście w t. zw. „służbie pracy“.

Niepekojąco także brzmią dane, dotyczą-

ce młodzieży szkolnej. Sfery wojskowe posiadają zebrany materiał, z którego wynika, że drożyzna artykułów pierwszej potrzeby, przy sztywnych placach, uniemożliwia racjonalne odżywianie dzieci.

Sztab generalny, biorąc pod uwagę, że w związku z realizacją planu czteroletniego i także w armii musiano przeprowadzić pewnego rodzaju ograniczenia, w stosunku do norm ilościowych i jakościowych żywienia z lat 1933—1935, zaniepokojony jest poważnie stanem fizycznym roczników, które odbywają i odbywać będą powinność wojskową.

Gwiazdka dla dzieci bezrobotnych społecznym obowiązkiem każdego z nas

Więzienie — czy opleka?

nie na Scroog'u: od tej chwili zmienił się on radykalnie, pomagając hojną dłońią biedne dzieci.

W dniu 19 grudnia Komitet Pomocy Zimowej organizuje w całej Polsce powszechną zbiórkę pieniężną pod hasłem: „GWIAZDKA DLA DZIECI BEZROBOTNYCH“.

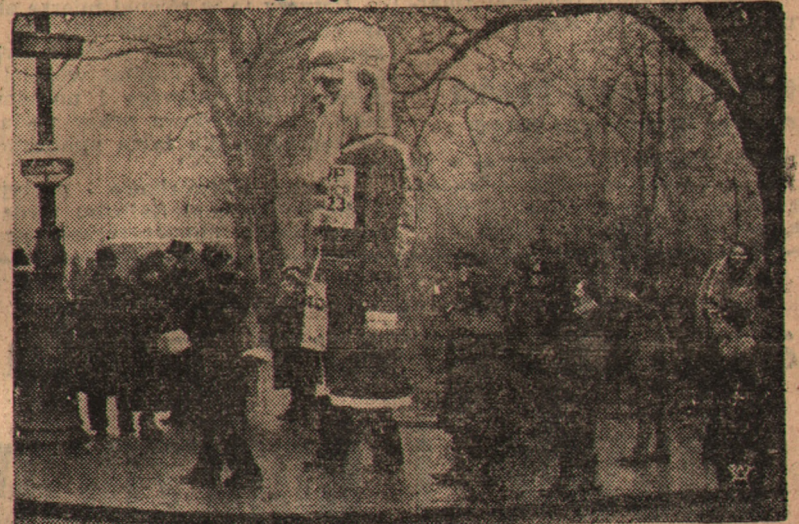
Niech że w naszym społeczeństwie nie znajdzie się żaden Scrooge, który zapyta: „Czyż nie ma wlezień?“

Niech ich natchnie jakiś dobry duch, ukaże im niedolę tych setek tysięcy dzieci, które w tak uroczystym dniu nie powinny czuć się nieszczęśliwe.

Hojny datek złożony ręką tych co korzystają z dóbr ziemskich dopomoże do urzędzenia tym dzieciom gwiazdki i obdzielenia ich darami.

Żetonik Pomocy Zimowej przypięty na piersiach będzie widomym dowodem spełnienia tego szlachetnego obowiązku.

Nastroje przedświąteczne

Olbrzymi „Św. Mikołaj“, który ukazał się na główniejszych placach i ulicach Warszawy wzbudził prawdziwą sensację wśród młodzieży szkolnej, która mu wiarze towarzyszyła.

Ze sportu

MECZ LEKKO-ATLETYCZNY POLSKA-FRANCJA JUŻ ZAKONTRAKTOWANY.

Sprawa meczu między państwami lekkoatletycznym Polska - Francja jest już pod wieloma względami uzgodniona między PZLA a Francuskim ZLA.

Termin 18-19 czerwca 1938 został już zaakceptowany przez Związek francuski, który zatwierdził także mecz rewanżowy w r. 1939 w Paryżu.

Pozostaje jeszcze do uzgodnienia sprawa ustalenia ilości zawodników, za których PZLA w r. 1938, a Związek franc. w r. 1939 opłaca zwrot kosztów przejazdu i pobytu.

BOKS W CHELMŻY

W niedzielę, dnia 12 bm. odbyło się w Chelmży spotkanie pięściarskie pomiędzy miejscowym Sokolem a grudziądzkim WKS.

Wyniki techniczne zawodów przedstawiają się następująco:

Waga musza: Drażkowski (WKS) nie rozstrzygnął walki z Winiarskim.

Waga kogucia: Dulka (WKS) pokonał na punkty Urtnowskiego.

Waga piórkowa pierwsza: Burchardt (WKS) przegrał przez k. o. w trzecim starciu z Wiśniewskim.

Waga piórkowa druga: Woźniak (WKS) zwyciężył na punkty Lewandowskiego.

Waga lekka: Grudziński (WKS) wygrał przez k. o. w trzeciej rundzie z Chojnackim.

Waga półśrednia: Bies (WKS) pokonał przez k. o. w pierwszym starciu Kostrowskiego.

Waga średnia: Matiasik (WKS) pokonany został na punkty przez Holkego.

W ringu i na punkty sędziował p. Grabowski z Torunia. Zainteresowanie duże.

HARCERSKIE MISTRZOSTWA NARCIARSKIE.

W czasie od 11 do 13 lutego 1938 r. Harcerski Klub Narciarski w Katowicach organizuje harcerskie zawody narciarskie o mistrzostwo Z. H. P. w roku 1938.

Program zawodów przewiduje: biegi na 4, 8, 9 i 12 km o odznakę za sprawność Polskiego Związku Narciarskiego, harcerskie biegi z przeszkodami, konkurencje alpejską, bieg zjazdowy i slalom - wreszcie otwarty konkurs skoków.

HUMOR

PEDANT

- Czemuż zerwała ze swoim narzeczoną, nauczycielem? - Eh, to komik. Wyobraź sobie, że gdy się spóźniła kiedyś na randkę, zażądał, a-bym mu przyniosła od mamy zaświadczenie na piśmie!

(Jugend)

MOŻE LICZYĆ...

- Czy mogę liczyć na widzenie się z panią?

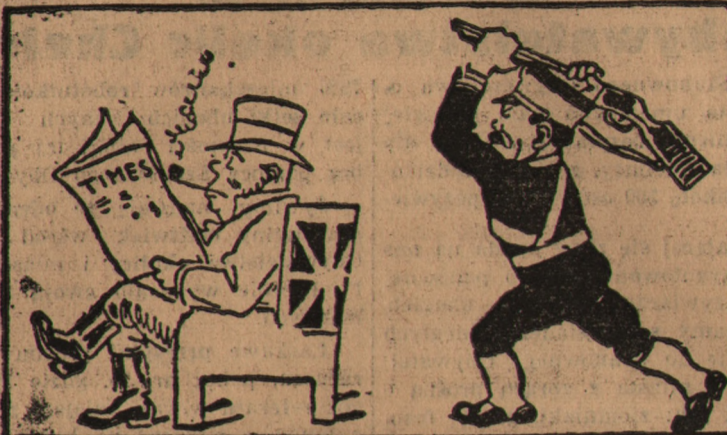
- Może pan zadzwonić do mnie. - A numer telefonu? - W książce telefonicznej. - Nie znam przecież nazwiska. - Znajduje się obok numeru.

(Tit-Bits).

JESLI NIE ZNAJDZIE

- Panie starszy spadło mi pod stół dwa złote. Jeśli je pan znajdzie, odda mi je pan jutro. Jeśli nie, może pan je zatrzymać.

Japonia przeprosza...

- Ten mi już za długo stoi w drodze! - O, przepraszam, pomyliłem się, gdyż pana nie miałem wcale na myśli.

Wszyscy tak dbają teraz o pokój!

PRZYCZYNY STAROPANIENSTWA

Znana powieściopisarka niemiecka, zapytana dlaczego nie wychodzi za mąż, odpowiedziała:

- Mogę zrezygnować z tej przyjemności z trzech powodów: mam psa, który warczy całe rano, papugę, która kłnie po obiedzie, kota, który ucieka na noc!

(Jugend).

MARS JAKO FAKIR.

„Tak dobrze, to już dawno się nie czułem”.

TABELA LOTERII

z dnia 17 grudnia

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana zł. 5000 na nr: 188829 21. 15.000 na n-ry: 119332 175240 21. 10.000 na n-ry: 46027 82528 14024 21. 5.000 na nr. 42601 21. 2.000 na n-ry: 44318 50306 73316 112817 21. 1.000 na n-ry: 37129 50866 55510 151129 178004 188992

Wygrane po 200 zł

496 650 726 1297 513 2088 887 3078 80 846 4061 470 526 790 5202 47 413 605 727 886 6016 93 7019 8251 637 9588 901 12 931 10513 720 11411 741 859 907 12450 13428 813 946 14627 93 866 15147 684 16033 109 85 391 450 539 17060 18441 968 19091 615 2509

Wygrane po 50 zł

166187 768 856 167158 300 832 168116 674 170715 23 172502 173052 191 175178 434 544 615 176282 177457 573 748 76 187840 179367 418 180101 504 19 706 34 181373 754 182861 183325 431 854 184766 185342 186004 345 90 460 794 853 997 187244 978 189211 464 93 581 190993 191451 514 609 193147

Wygrane po 200 zł

496 650 726 1297 513 2088 887 3078 80 846 4061 470 526 790 5202 47 413 605 727 886 6016 93 7019 8251 637 9588 901 12 931 10513 720 11411 741 859 907 12450 13428 813 946 14627 93 866 15147 684 16033 109 85 391 450 539 17060 18441 968 19091 615 2509

Table of lottery numbers for 'III ciągnięcie Wygrane po 200 zł' with columns of numbers.

Advertisement for Paweł Biller, Toruń - Grudziądz, offering a 15,000 zł prize for a collection of 186,398 tickets.

Table of lottery numbers for 'IV ciągnięcie GŁÓWNE WYGRANE' with columns of numbers.

Advertisement for 'Uśmiech Fortuny w Bydgoszczy' with lottery numbers and contact information.

Table of lottery numbers for 'W 3. klasie Loterii Państwowej wygrana 10.000 zł' with columns of numbers.

Dezertorem z pola obowiązku obywatelskiego jest ten, kto uchyla się od ofiary na Pomoc Żimową! Konto P. K. O. 70.200 Pomoc Żimowa

Programy radiowe

Sobota, dnia 18 grudnia

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

8.15 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”... 11.15 Audycja dla szkół: „Spiewajmy piosenki”... 13.00 Pogadanka społeczna... 18.15 Audycja dla wsi... 19.00 Audycja dla Polaków za granicą...

ROZGŁOSNIA POMORSKA

11.40 L. v. Beethoven: Z koncertu fortepianowego nr. 4 G-dur część I. Allegro moderato, 13.00

Dla każdego coś ładnego — płyty. W przerwie o godz. 14.00 Wiadomości z Pomorza i parę informacji... 18.10 Program na jutro...

GWIAZDKOWY NUMER „ANTENY”

Gwiazdkowy, bogato ilustrowany numer tygodnika „Antena” przynosi m. in. felleton ks. Michała Rełasa, niezwykle sugestywny artykuł Melchiora Wańkowicza o polskiej rzeczywistości...

KONCERT UTWORÓW SONNENFELDA

w setną rocznicę urodzin kompozytora

W sobotę, dnia 18 bm. o godz. 20 nadaje Polskie Radio wielki koncert, poświęcony Sonnenfeldowi, który był jedną z najpopularniejszych sylwetek Warszawy ubiegłego stulecia...

siał Sonnenfeld ze względów natury materialnej zwrócił się ku lekkiej muzyce. W koncercie radiowym pod dyktando Olgierda Straszynskiego...

RORATY

Mając na uwadze szerokie rzesze radiosłuchaczy, którzy z przyczyn zawodowych nie mogą uczęszczać na poranne nabożeństwa tak zw. roraty...

Niedziela, dnia 19 grudnia

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

8.00 Sygnał czasu i pieśń „Ave Maria”... 11.30 Reportaż z życia. 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa... 13.00 Pogadanka społeczna... 18.15 Audycja dla wsi...

wyglądał Ignacy Lewiak 19.50 Utwory Feliksa Nowowiejskiego — w wykonaniu połączonych chórów i orkiestra symfoniczna pod dyr. kompozytora (z Torunia)...

ROZGŁOSNIA POMORSKA

8.30 Audycja dla wsi. Po nabożeństwie około godz. 10.30 Muzyka z płyt... 13.00 Z Pomorskiej Półki Książkowej... 18.15 a) „Stare serce” recytacja fragmentu powieści...

ZAGRANICA

15.00 Praga „Jakobin” — opera Dworzaka. (transmisja z teatru) 17.00 Mediolan. Koncert symfoniczny z udziałem Emanuela Feuermanna...

CAŁY TORUŃ WIE. ze najelegantszą porcelaną, najwykwintniejsze szkło, najgustowniejszą ceramikę, najmedniejsze żyrandole, najrozkoszniejsze zabawki. Kupują wszyscy najkorzystniej u HEYER'A. TEL. 1517 TORUŃ SZEROKA 6

WATERMAN. SZCZYTEM ELEGANCJI JEST ZAWSZE NIEZAWODNY. Największa pojemność atramentu, najprostszy i najbardziej niezawodny system napełniania atramentu.

Laparaskamy na demonstracje rewelacyjnych superów PHILIPSA na rok 1938. Bernard Wojewski. Wejherowo, ul. Sobieskiego 2, telefon 237.

Okręgowa Składnica Związku Strzeleckiego Toruń. Harmonia dźwięku — Estetyka kształtu. Philips Super 6-30. Z. Czupryński 7788. Gdynia, ul. Starowiejska 16, telefon 2462.

Na gwiazdkę! poleca wielki wybór ZABAWEK wózki dla lalek, wózki dla dzieci po najniższych cenach. M. Sieckmann TORUŃ, SZCZYTNA 4

PIERNIKI TORUŃSKIE najlepszej jakości. na czystym pszczelim miodzie dostarcza po cenach fabrycznych. A. Rost dawntel HERRMANN THOMAS Toruń, Nowy Rynek HURT! 7847 DETALI!

Największy wybór: żyrandoli, lamp biurowych i nocnych, radioodbiorników, żelazek, czajników, garczków, kuchenek i piecyków, sprzętu radiowego, materiałów instalacyjnych. Ceny konkurencyjne. Dogodne spłaty. firma Inż. T. Wiczfiński Gdynia, Świętojańska 59, tel. 28-38. Popłatujcie przedsiębiorstwa handlowe wydatnej inicjatywą.

CEDIB Paris PUDRY. KREMY. wizytówka piękności. Nasze instytucje kosmetyczne udzielają bezpłatnych porad: TORUŃ „Junon”, Katarzyny 1. BYDGOSZCZ „Cedib”, Słowackiego 1. GDYŃIA „Jasido”, Świętojańska 39.

OSMOGEN. reumatyczne i artretyczne. NAJWIECEJ DOKUŻAJĄ PODCZAS ZIMNA I NIEPOGODY. MASŁO PRZECIWREUMATYCZNE. DRYN PRZECIWREUMATYCZNY DO KĄPIELI. KOJA TE BOLE.

Kapelusze damskie największy wybór najnowsze fasony najniższe ceny tylko Zeglarska 20 (dwa okna wystawowe). 8721C. Dom piętrowy z restauracją, sklepem kolonialnym i wszystkim przynależnościami — w centrum miasta od zaraz do sprzedania. — Wpłata 14.000 zł. Zgl. Żwan Wacenty, Tezów, ul. Stara 1. 8726T

PRAKTYCZNE
Podarki
Świąteczne

NAJPIĘKNIEJSZE
 NOWOŚCI
 wyjątkowo *fania*

BIBIK
 mistrz zegarmistrzowski
 zaprawił zory
 rektorstwa
 ogólny

TORUŃ STARY RYNEK 39
 tel 12-92

Najradosniejsi

PODAREK
 świąteczny
 to
PREZENT
 ze znanej firmy sławnej

W. Jotłowski
 Toruń
 SZEROKA 33

Wszystko
świąteczne

Podarkiem
 który
 uradowie
 każdego
 jest

Futro
 z f-my

91 BOHUSZEWICZ
 aria
 ceny gwiazdki

FUTRO
 Szereka 25-1. piętro
 telef 24-28

Piękne
 podarki
 świąteczne

POLECA

inż. **A. GÓRSKI**
 TORUŃ SZEROKA 13/15

Radia
 zyrandole
 sprzet
 elektryczne
 żarówki

Na
 święta

WINA - WÓDKI - LIKIERY
 poleca

FR. KŁOPOCKI
 TORUŃ - SZEROKA 25
 asygnaty, kred. kupiecki

Podaruj
 uradowij!

czym z
 praktyczne podarki
 po cenach rekla-
 mowych znajdziesz

W. Grunerta
 TORUŃ
 SZEROKA 32
 telef 19-90

25

1912 1937
 PRAKTYCZNE
 PODARKI GWIAZDKOWE
 poleca

S. KAŁAMAŃSKI

GORSETY
 PONCZOCHY
 BIELIZNA
 o to

najpraktyczniejsze
 podarki które
 robusz

Anna
BINIEK
 Toruń
 SZEROKA 27

TRYKOTY SWETRY
 damskie, męskie i dziecięce
 Duży wybór
 w cenie 7579
 pożyczszniczych
P. Składanowski
 Toruń, St. Rynek 24
 kredyt na assegnaty

Łyżwy saneczki termosy
 poleca tanio
P. Tarrey
 Toruń,
 Tel. 2093. St. Rynek 23.
 8,47

Radome *Święta!*

zapewnisz sobie kupując **radio odbiornik**

 TEMPO 4 lampowy wielobwodowy	 MAESTRO 5 lampowa superheterodyna
 PRESTO 4 lampowa superheterodyna	 OPERA 6 lampowa superheterodyna

na długoterminowe spłaty!

ELEKTRIT

Dom Handlowo-Komisowy „SAIR”

Spółka Akcyjna w Warszawie . . . ODDZIAŁ W GRUDZIĄDZU

8644

Fabryka Wyrobów Mięsnych

NASZE SKLEPY: przy ulicy Chełmińskiej 40 — przy ulicy Toruńskiej 16 — przy ulicy Wybickiego 66

Wiek Pani?

Nikt go nie odgadnie bo krem „Sekret Piękności ANIDA” odmładza skórę o 10 lat.

SEKRET PIĘKNOŚCI ANIDA

Zlecenie Nr. 1207/IX. (8705)
 Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Toruniu ogłasza

PRZETARG NIEOGRAŃCZONY
 na dostawę różnych materiałów do telefonów i telegrafów oraz na części zapasowe wagonowe do ciągiła typu wzmocnionego. Termin składania ofert upływa dnia 11 stycznia 1938 r. Oferentów obowiązują przepisy ustalone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 29. I. 1937 r. o dostawach i robotach na rzecz Skarbu Państwa Dz. U. R. P. Nr. 13/37 poz. 92. Bliższych informacji udziela oraz wydaje i wysyła kwestionariusze i specyfikacje Wydział Zasobów w Toruniu.

Zlecenie Nr. 1206/IX. (8704)
OBWIESZCZENIE

Na zasadzie § 83 rozp. Rady Ministrów (Dz. U. R. P. Nr. 62 poz. 580 z 1932 r.) ogłasza się, że w dniu 22. XII. 1937 r. odbędzie się publiczna licytacja ruchomości:

- o godz. 11 u p. Rozwadowskiego Kazimierza w Czeczewie:
 - a) 17 szt. jałowic 2-letnich cena 2.550 zł
 - b) fortepian Sommerfelda " " 500 "
 - c) 2 dywany " 1.000 "
 - d) urządzenie domowe wartości 530 "
 - o godz. 12-ej u p. Rozwadowskiej Leokadii z Mazanek:
 - a) powóz kryty cena 600 zł
 - b) powóz półkryty " 200 "
 - c) powóz polowy " 250 "
 - d) 4 jałowice 2 1/2 letnie " 700 "
- Grudziądz, dnia 16 grudnia 1937 r.
 2. Urząd Skarbowy w Grudziądzu.

Zlecenie Nr. 1463/VIII. (8730)

W myśl par. 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25. 6. 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62 poz. 380) 2 Urząd Skarbowy w Bydgoszczy podaje do ogólnej wiadomości, że
 dnia 20 grudnia 1937 r. o godz. 10-iej w składnicy przy ul. Konarskiego 1 celem uregulowania zaległych należności podatkowych odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych przedmiotów: radioaparaty, maszyny do pisania, meble kuchenne, szczerbki do ubrań, kaneluze damskie, płaszcze damskie, torbki, obraby, cukierki, smalec, dynamówka, urządzenie składowe.
 2 Urząd Skarbowy w Bydgoszczy.

Mak mielony
Piernik do ryb
Skórka pomarańcz.
Cykata
 oraz inne przyprawy do pieczenia poleca
Stanisław Grelewicz
 Toruń, W. Garbary 16, 8626 tel. 1853.

Poszukuję
 Kucharki od zaraz
 Zgłoszenia:
 Restauracja Dworcowa
 Tczew.
 Tel. 1039. [8737Gdk

Jan Struczyński

HURTOWNIA KOLONIALNA

Tel. 1483, 1484, 1487 **TCZEW** Tel. 1483, 1484, 1487

Poleca:

Towary kolonialno-spożywcze
Mąki wyborowe
 z Młynów Lubelskich i miejscowych
Artykuły gwiazdkowe, jak:
 pierniki — pomarańcze — orzechy — suszony owoc — figi
 ozdoby choinkowe — wina — świece

Sprzedaż detaliczna: **Krótką 5**
 Sprzedaż hurtowa: **Kościszki 16**

Na święta! Na święta!

8754

Pierwszorzędne wędliny i mięso
 doborowej jakości, a przede wszystkim
szynki, pieczenie i kiełbasy:
 tyrolską, krakowską, południcową, wiejską, małopolską, kabanos i inne wyroby poleca

W. Araczewski-Toruń
 Król. Jadwigi 24, tel. 14-76, filia St. Rynek 27.

Rep. Km. 575/37 i 609/37. (8690)
OBWIESZCZENIE O LICYTACJI RUCHOMOŚCI
 Komornik Sądu Grodzkiego w Skarszewach na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 20 grudnia 1937 r. o godz. 10-iej w Szczodrowie odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości, składających się z żywego i martwego inwentarza, oszacowanego na łączną kwotę 955.— zł. Zbiórka reflektantów u p. Franciszka Domanka w Szczodrowie.
 Skarszewy, dnia 15 grudnia 1937 r.
 (—) Jan Rybiński, Komornik.

Kup na gwiazdkę

doskonałą gwarantowaną maszynę do szyja, haftu, endlowania, mereżowania za 16 złoty gotówką — ratami. 8658

Polski Dom Handlowy
KRYSZEK
 Kraków
 Zwierzyniecka 6. Wydz. 17
 Żądajcie cenników darmo

Zlecenie Nr. 1211/IX. (8713)
 Urząd Skarbowy w Toruniu podaje do publicznej wiadomości, że w dniu 20. XII. 1937 r. o godzinie 11-iej w Toruniu przy ul. Grudziądzkiej 124 w F. „Standard” odbędzie się licytacja następujących ruchomości: 92 tonny mąki kostnej, 4 tragarzy, 4 wózków, 1 kocioł, 9 węzłów kolejkki wąskotorowej, 5 beczek tłuszczów; oraz o godz. 13 u p. Nabs Klary przy ul. Wysockiej 6: 3 litry „Bohnekampfu”, koniak, aparat radiowy Philipsa, lustro ścienna, radio z głośnikiem, bufet dębowy, 10 krzesel pokojowych, pianino.
 O ile licytacje powyższe nie dojdą do skutku, odbędzie się w dniu 30. XII. 1937 w tych samych godzinach i w tych samych miejscach następną licytację, gdzie przedmioty te sprzedane być mogą poniżej ceny oszacowania.
 Zajęte przedmioty oglądać można godzinę przed licytacją.
 Urząd Skarbowy w Toruniu.

Okazja 8559
 Futry męskie i damskie, kryształ, radia, maszyny do pisania i t. p., mało używane przedmioty.
DOM KOMISOWY
 Gdynia, Świętojańska 71
 Zakup Sprzedaż
 Przyjmuje do komisowej sprzedaży.

Główna Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa
na Pomorzu
 Landwirtschaftliche Haupthandelsgenossenschaft für Pommern Sp. z o. o. Grudziądz
Oddział TCZEW Kopernika 1
 Telefon 1101, 1102.
Zakup i sprzedaż artykułów dla potrzeb rolnych.

Znak fabr. **S. J&Co**
Eksportowa Przetwórnia Mięsa Stanisław Jaugsch i Ska
TORUŃ Telefon fabryki 1542 Tel. biura handl. 1433

WYPRÓBUJ KONSERWY
 FABRYKI
 STANISŁAW JAUGSCH I SKA

Na gwiazdkę poleca
 we wielkim wyborze
Obuwie
 spacerowe, wieczorowe, domowe, jak i śniegowce po znizonych cenach firma
Bernard Brzozowski
 Schem. Plac Br. Bierackiego 17.
 Telefon 1253. Telefon 1253.

NERWOL
 CHEMIA DR. FRANZOSA
 NACIERANIE
 STOSUJE SIĘ PRZY:
REUMATYZMIE
 KLUCIEM Z POWODU PRZEZIĘBIENIA
 POSTRZAŁE ISCHIASIE I T. P.
 DO NABYCIA W APTEKACH
 WYROB I GŁÓWNA SPRZEDAŻ
APTEKA MIKOLASCHA
 Lwów KOPERNIKA 1

Uwaga!
 Za zakupione u mnie towary przyjmuję
Asygnaty Kredyt Kupiecki
 wystawione po 20 grudnia b. r., których rata płatna jest w lutym 1938 r.
Stanisław Grelewicz
TORUŃ 8717C
Wielkie Garbary 19
 Filia ul. Chelmińska 2 dawniej B. Araczewski

Wazelinowy lub lanolinowy TALK PUDER
HALINA
 Mgr. T. PAZDZERSKI
 JEST NAJHIGIENICZNIJSZĄ ZASYPKĄ
 żądać wszędzie!

BIELIZNĘ
 stołową, pościelową, damską i dziecięcą
TRYKOTY — POŃCZOCHY RĘKAWICZKI
KOŁDRY na wacie, welnie i puchu, **FIRANY**
KOMPLETNE WYPRAWY ślubne i niemowlęce,
PIERZE — WSYPY
 poleca w wielkim wyborze
Pierwszy Specjalny Magazyn Wypraw J. PILACZYŃSKI i S-ka
 Telefon 38-14 i 21-38 BYDGOSZCZ ul. Gdańska 14-16.

Czekolada Kakao ANGLAS
 są doskonałe!

24¹⁰
 złote miesięcznie
Superheterodyna WYSOKIEJ KLASY
PHILIPS Super 4-38
 SALON DEMONSTRACYJNY
Grimm i Kamiński Sp. z o. o.
 GDYNIA, Świętojańska nr. 37, tel. 26-48

Sygnatura: Km. V. 74/37. (8729)
OBWIESZCZENIE O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI
 Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy rewiru V, Stefan Jaroszyński, mający kancelarię w Bydgoszczy ul. Ślaska Nr. 3, na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 22 stycznia 1938 r. o godz. 11.30 w Sądzie Okręgowym w Bydgoszczy sala nr. 7 odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należące do dłużnika adw. Jerzego Niedźwiedzkiego z Bydgoszczy jako kuratora spadku po zmarłych śp. Karolu i Emilii Wiese nieruchomości miejskiej Fordon, położonej w Fordonie przy ulicy Marszałka Piłsudskiego nr. 25, przeznaczonej na dom mieszkalny, a zapisanej w księdze wieczystej Fordon tom XV wykaz 387, którą przechowuje Sąd Grodzki w Bydgoszczy.
 Nieruchomość oszacowana została na sumę zł. 12.050.—, cena zaś wywołania wynosi zł. 9.037,50.
 Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rekojmnię w wysokości zł. 1.205.— oraz zezwolenie władzy administracyjnej na nabycie tej nieruchomości.
 Rekojmnię należy złożyć w gotowości albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.
 Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmiennie.
 Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przesądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji, że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.
 W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim w Bydgoszczy, ul. Wały Jagiellońskie Nr. 2, sala Nr. 5.
 Bydgoszcz, dnia 16 grudnia 1937 r.
 Komornik: (—) Jaroszyński.

„ROCOCO”
 specjalny salon fryzjerski dla Pań i dzieci nad Arkadami, Różana 1 i p. tel. 2834. Przyjmuje zamów. telefonicznie. 865cC
olejarnia
 2 śrutowniki, korzystnie do sprzedania. Bydgoszcz, ul. Grodzka 21, Schmidt. 8732B

Skórki zajęcze
 tchórze, lisy i podobne, kupuje stale po cenach najwyższych
Z. BALCEROWICZ
 Toruń, Żeglarska 21. 8660

Jablek
 i suszonych owoców świeży transport nadszedł do „B. R. H.” Gdynia, ul. Abrahama 45, tel. 36-14. 8739M

Targi Gwiazdkowe rozpoczęte
 Falta — ubrania — mundurki i płaszcze szkolne — kurtki — spodnie — artykuły męskie
 8286 najtaniej
A. Zieliński
 TORUŃ
 Różana 4 przy Żuku Cezara Kredyt na asygnaty.

3 pokoje
 z wszelkim komfortem do wynajęcia od 1. I. 1938 r. Nowy Podgórz Hallera 24 ca 2 min. od tramwaju, ca 5 min. od dworca. [742C

Owczarki tatrzańskie
 male 7 tyg. białe, czyste rasy po zł. 1.35 — oddaje Maj Kolibki, Gdynia-Orłowo. 8741M

NAJTANIEJ NAJKORZYSTNIEJ
 KUPISZ
Wina Wódki Likieru
MACKOWIAKA
 TORUŃ, SZEROKA 24. 8703C

Specjalne Świąteczne TORTY od 3 zł.
Babki — Struclę — Makowce od 1,50 zł.
Placki — Serniki — Sekacze
 w wielkim wyborze.
TORCIKI
 reklamowe po 90 gr. poleca najstarsza polska Cukiernia Hoffmanna Nowomiejski Rynek 12
 Uprasza się o wczesne zamówienia. 8727C

Ford Junior de Luxe „EIFEL”
 najnowszego modelu i obszerny skład oryginalnych części zapasowych poleca
St. MARLEWSKI i S-ka
 Tel. 224 64. Gdańsk, Dominikswall 10. Tel. 224 64.

Poszukuje się
 od zaraz lub od 1 stycznia 1938 r. za wysokim wynagrodzeniem biegłej przykrawaczkę do bielizny lub mistrzyni dla fabryki, posiadającą zezwolenie do pracy w Gdańsku. Posaada stała.
 Zgłoszenia pod nr. 1745 do „Gazety Gdańskiej”. 8968Gdk

Nie ma zamków dla złodzieja!

Włamywacze w mieszkaniu — to utrata najcenniejszych przedmiotów, która grozi mimo wszelkich urządzeń ochronnych

Jedyną ochronę od ciężkich strat

spowodowanych kradzieżą i uszkodzeniem sprzętów domowych

daje

ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH

w Poznaniu.

Działy ubezpieczeń: od ognia — gradobicia — kradzieży — odpowiedzialności prawnej.

8651

Oddziały: Poznań - Ostrów - Bydgoszcz - Toruń - Gdynia

Piegi-plamy, wyrzuty
 KREM I MYDŁO
NINON
 dawniej Benegina
 Puder Ninon jako konieczny dodatek nadaje cerze przepiękny wygląd i naturalną świeżość.
 Cena kremu 1.75 zł.
 mydła 1.00 zł.
 pudru 1.00 zł.
 Główny skład: wyciornia
 Apteka drogeria
pod Łabędziem
 Magistra JANA STENCLA
 Grudziądz, Rynek 20 tel. 142

Solidne Meble
 W. GRALEWSKI
 ul. Prosta 21
 vis a vis ul. Wysokiej

Najmilszym podarkiem gwiazdkowym — to
detektor z głośnikiem
 który na dogodnie spłaty poleca
ZAKŁAD MECHANICZNY
 K. Tułodziecki
 Toruń, Małe Garbary 9,
 telefon 1702.

Ślome
 prasowana na ściółkę
 luźną lub w snopkach,
 siankę i siano
 otręby żytnie-pszenne
 Na święta specjalnie polecam
maki pszenne luksusowe
 dostawa w dom
E. HUTEK
 Chełm, Szosa 15, tel. 1659.
 Sprzedaż detaliczna
 Czerwona Droga
 róg Chełm, Szosy.

PRZEMYSŁ GUMOWY „ARDAL” S.A. LIDA, Fabryczna nr. 8.
Dzierżawa zakładów „PEPEGE” w Grudziądzu
 Centralne biuro w Lidzie - tel. Nr. 128 — Dzierżawa „PEPEGE” w Grudziądzu - tel. Nr. 1748 i 1760.
ODDZIAŁY: Warszawa, Nalewki 28 - tel. 12-22-48. — Łódź, ul. Południowa 10, - tel. 19-231
 Wilno, ul Kwiatowa nr. 4 - tel. 20-15, — Poznań, ul. Nową nr. 11a - telefon 22-43
 Sosnowiec, ul. 3-go Maja 21 - telefon 62-302.

Produkuje pod marką „Ardal” i „Pepege”:
 śniegowce, kalosze, obuwie gumowe, obuwie skórzane i płócienne na skórzanej podszewie, opony i dętki rowerowe pod marką „SUPERIOR”, torebki do narzędzi rowerowych i wszelkie części gumowe do rowerów, jak również techniczne artykuły gumowe ze specjalnym uwzględnieniem potrzeb kolejnictwa i wojska, węże gumowe techniczne, pożarnicze, do st. benzynowych, pasy gumowe, taśmy izolacyjne, płyty gumowe, chodniki, wszelkie wyroby formowe, skórę gumową t. zw. skórgumę; Artykuły chirurgiczne: termofory, kręgi do siedzenia, worki do łodu, szpryce, czepki kąpielowe, pieluszki i t. d.

Snadnia
 Pod Łabędziem
 Toruń, Chelmińska 9.
Obiady z 3 dań, na
 czystym maśle 80 gr.
 Kolacje 50 do 80 gr.

Wina wódki likiery rummy i araki
 polecam tanio
„BALTYK”
 A. Stawski, Toruń, Szeroka 6

Fortepiany i Pianina SOMMERFELDA
 można spotkać nie tylko w całej Europie, lecz nawet z drugiej strony oceanu. Jest to dowodem, że instrumenty te cieszą się zasłużonym uznaniem i powodzeniem.
 Prosimy o żądanie katalogów jak również o zwiedzenie naszego składu.
Fabryka Fortepianów i Pianin B. SOMMERFELD
 Bydgoszcz, ul. Śniadeckich 2.

ZDROWIE TO SKARB UŻYWAJ ZATYM ZIOŁA DRA BREYERA
 KTÓRE STOSUJE SIĘ W NASTĘPUJĄCYCH CHOROBAH:
 Nr. 1 — w kaszlu, astmie, rozedmie płuc
 Nr. 2 — w reumatyzmie, artretyzmie, złej przemianie materii, nieczystości cery, chorobach skórnych
 Nr. 3 — w chorobach żołądkowo-kiszkowych, wątrobowych, żółtaczce
 Nr. 4 — w chorobach nerwowych, bólu głowy, bezsenności, ogólnym wyczerpaniu
 Nr. 6 — w niedokrwistości i ogólnym osłabieniu
 Nr. 7 — w chorobach nerkowych i pęcherzowych
 Nr. 9 — przeczyszczające w chronicznym zatorwardzeniu i hemoroidach
 Do nabycia w oryginalnym opakowaniu w aptekach, składach aptecznych i drogeriach lub w wytwórni „POLHERBA” KRAKÓW Podgórze, skr. Nr. 48.
 Zainteresowani otrzymują na żądanie darmo z wytwórni broszurę.

Powszechne zadowolenie Klienteli jest największym gwarantem naszej obsługi. — Zapraszamy do obejrzenia aparatów wszystkich czołowych wytwórni
UNION 7

 niewartościowy super z „okiem elektrycznym”
K. Lewandowski
 Toruń, ulica Szeroka 30 telefon 20.55

Salon fryzjerski DLA PAŃ I PANÓW
S. Kroenke
 Bydgoszcz, Dworkowa 3 tel. 3997

CACAO HOLLANDAIS
 Świątowej sławy
 Wszędzie do nabycia
BENS DORP.
 PROW. ZACHODNIE TOW. GDAŃSK

MEBLE
 S. Szegalewicz
 Hurtownie Przedstawicielstwa Detalicznie
 Wielki wybór dobrych mebli jak: sypialnie, jadalnie, pokoje dla panów, kuchnie, meble pojedyncze, meble wyścielane
 Telefon 26631 GDAŃSK Münchensgasse 23/25

HEMOROIDACH
 CZOPKI I MASŁO
VARICOL
 GASECKIEGO
 do nabycia w każdej aptece

Na sprzedaż:
 1 szafa żelazna, 1 waga kupiecka marki „Schember”, 1 waga kupiecka marki „Frigola”, 1 waga złotnicza, biurka, stoły i fotele. Wiadomość: **K. K. O.** powiatu grudziądzkiego, Grudziądz, Wybickiego 39. 8706

Na Święta Kwiaty...
 Niech stroja dom skromny, jak i bogaty! Więć i najmniejsze nawet mieszkanie, Niech Pani żywa ozdobi wianką...
 Kto spojrzy, uśmiechnie się zaraz radośnie!
 Te kwiaty dostanę korzystnie w „Wiosna”
Kwiaciarnia „WIOSNA” Ila Mar
 8648 Toruń, Chelmińska 15, tel. 22-66.

**Papiery listowe
albumy, wieczne pióra**

oraz wielki wybór 1116

Podarków gwiazdkowych

poleca w wielkim wyborze

Adam Tomaszewski
GDYNIAWłasna drukarnia, ul. Kasprzycza - Telef. 10-70
Skład główny: Gdynia, Świętojańska 44 - Tel. 10-35
Filia: 10 Lutego (dom B. G. K.) - Telefon 36-90.**HURT** Dla odsprzedawców rabaty **DETAŁ****Największą radość**sprawi zakupiony na gwiazd-
kę prezent w sklepie**Piotra Trzeźniaka**

w Gdyni, ul. 10. Lutego 5.

Brylanty, złoto, srebro, 1117

kryształy, platery,

bursztyny naturalne,

przecudne muszle

i inne podarki już od cen groszowych.

**Płaszcz-suknie damskie
Bieliznę - Dywany - Firany**wszelkie materiały wełniane i ba-
wełniane, jedwabie galanterię i td.

poleca w wielkim wyborze

i w najnowszych modelach 1118

W. MIKOŁAJCZYK
Gdynia, Świętojańska 32NA
GWIAZDKĘ**Wybitne nowości!**

w krawatach, bieliznie

pijamaach, bonjurkach, szlafrokach i panto-
fach domowych - Rekawiczkach, getrach - Szel-
kach podwiązkach - Kapeluszkach, czapkach.**Artykuły dziane:**jak pullovery, kurtki, skarpety, podróż-
ohy sport. szale wełniane i jedwabne, chustki,
(Caehene), chustki do nosa.**Sarnitury narciarskie:**pledy podróżne, laski, parasole poleca po
niższych cenach gwiazdkowych 1119**Czesław Nowacki**

GDYNIA, ul. Starowiejska 7

Tel. 2678 (dom Hundsdorffa) Tel. 2679

Specjalność
Kapelusze
„Huckla”
Gosp. woda
Bisztor
Daniołowska.**OBUWIE**

na Gwiazdkę

wszelkiego rodzaju

kupuje się

najkorzystniej

w **CENTRALI OBUWIA****GDYNIA**

ul. Świętojańska 62.

ROK ZAŁ. 1905

właściciel 1121

**KAZIMIERZ
GABRIELEWICZ****BOTRYS**
ZNAKOMITE WINA GRECKIEGENERALNE PRZEDSTAWICIELSTWO NA POLSKĘ
HURTOWNIA—ROZLEWNIA WIN**M. TOCZYSKI & M. THEMELIS**

SPÓŁKA Z O. O.

GDYNIA, KILINSKIEGO 6 — TEL. 33-52

Chcesz kupić

**podarek
gwiazdkowy**

spiesz do

ANFLINKOWEJ

GDYNIA, ul. 10 Lutego 27

Pulowerki

Swetry

1123

Bluzki

Szlafroczy

Pończoszki

Rekawiczki

i wiele innych praktycznych przed-
miotów znajdziesz tam
w wielkim wyborze.**Na podarki****Śliczne kartonate****Kasety do manicure****Kasety do golenia****Rozpylacze -****perfumy****Wody kolońskie****i kwiatowe**

Poleca w wielkim wyborze po cenach

bardzo umiarkowanych

Perfumeria**Cezary Suwaliński****GDYNIA,**

ul. Świętojańska 18.

**Kawa
Herbata
Kakao
W. MACHWITZ****Palarnia kawy
Gdynia—Gdańsk**

Sp. z o. o.

Gdynia, Lipowa 3

Telefon 28-15

**Import
towarów
kolonialnych****DYWANY ZYWIECKIE****WŁ. CZESŁAW WOJCIECHOWSKI**
Gdynia, Św. Jańska 3, tel. 28-72**Dywany - Chodniki
Firanki - Mat. dekoracyjne
Materiały meblowe
Meble stalowe** 1125**10% rabatu**
o gotówkowegoWykonuje firanki, — na zamówienie
dekorator na miejscu.**Jako praktyczny prezent
gwiazdkowy**

polecam w wielkim wyborze

i po korzystnych i niskich cenach.

Serwisy obiadowe, serwisy do kawy, noże widelce,
kieliszki i karafki, kompletne garnituryAluminiowe i cynkowe naczynia do gotowania. Lampy
stołowe nocne i kuchenne, lampki kieszonkowe ba-
teryjne. Żelazka do prasowania. Maszynki do lodów
i mięsa. Cynkowe wiadra i wanny. Piece żelazne,
łóżka, materace, szczołki, pendzle, liny do bielizny.

Umywalki, karnisze mosiężne.

Sanki we wszystkich wielkościach.

JULIUSZ HUNDSORFF

Skład żelaza i sprzętów kuchennych

1126

GDYNIA

ul. Starowiejska Nr. 7. tel. 1501

Niespodzianka dla dzieci na Gwiazdkę!**Rodzice!**Wam los dzieci najbardziej leży na
sercu. Chcecie je widzieć szczęśliwe,
pragniecie zapewnić im byt - stworzyć
dla nich przyszłość...„RUNO” — to szczęście. Nie zwle-
kajcie z decyzją. Bierście
wzór z zagranicy.„RUNO” — to jedyne biuro matry-
monialne, pracujące na
zdrowych zasadach.„RUNO” — przyjmuje tylko po-
ważne zlecenia i zaleca
je dyskretnie. 1127**GDYNIA,**
ul. Świętojańska 77.

